

tán megemlékezniem kellett, még csak egy szomorú kötelességet kell teljesítenem, bejelentve azon veszteséget, mely egyesületünket több érdemes tartársunk elhalálózása folytán érte.

Első sorban kell felemlítenem igazgató választmányunk buzgó tagjának Lónyay Gábornak elhunytát, kinek érdemeiről Elnök ő excja már megemlékezett. Az elhunytak közé kell számitanunk továbbá: Gr. Karácsonyi Guidó, Peitler Antal, Simon Vincze, Maderspach Viktor, Veszter Sándor, Feueregger Imre, Friedmann Ignác és Vertány Lajos alapító tagokat, továbbá Fiala Antal, Mahler Sándor, Lamp Károly, Fendt Antal, Eichmüller Ágost és Lemberger Manó rendes tagokat, kiknek elvesztése feletti sajnálatát kegyeskedjék a tisztelt közgyűlés jegyzőkönyvileg is kifejezni.

Egyesületi közlemények.

I.

(Az Országos Erdészeti Egyesület 1885. szeptember 27. és 28-án Budapesten megtartott rendes közgyűlésének jegyzőkönyve.)

Jelen voltak: Gróf Tisza Lajos, elnök; Bedő Albert orsz. főerdőmester, első alelnök; Horváth Sándor, egyesületi titkár; Balás Vincze m. kir. főerdész; Belházy Emil m. kir. főerdőtanácsos; Bikkal Nándor m. kir. erdőigazgató; Bothó Imre kir. erdőfelügyelő; Divald Adolf erdőtanácsos; Eleőd Jóna ügyvéd és üvegyáros; Garlathy Kálmán m. kir. főerdőrendező; Hoffmann Sándor m. kir. közalapítványi főerdőtanácsos; Hómann Bálint urad. tisztartó; Illés Nándor kir. főerdőtanácsos; Kallina Károly m. kir. erdőmester; Luczenbacher Pál földbirtokos; Máday Izidor földm. minist. osztálytanácsos; Rónay Antal m. kir. főerdőtanácsos; Rutska Tivadar k. főerdőfelügyelő; Scholcz Rezső m. k. erdőigazgató; Szabó Adolf k. erdőfelügyelő; Szécsi Zsigmond m. kir. erdőakadémiai tanár; Tomcsányi Gyula m. k. erdőmester; Vanke Sándor primási erdőmester, választmányi tagok.

Abrudbányai Béla m. kir. erdőtanácsos; Adriányi Arnold kir. erdőfelügyelő; Aidinger János Pécs városi polgármester; Akantisz Rezső m. k. közalap. erdőmester; Almássy Andor m. k. főerdőmester; dr. Ámon Edé orsz. képviselő, Körmöczbánya város képviselőjében; Andorffy Károly ügyvéd; Bachó János m. kir. erdész; Balás Béla urad. erdőfelügyelő; Balás Emil m. kir. főerdész; Balás Pál m. k. erdőmester; Balogh Kálmán m. k. közalap. erdész; br. Bánffy Dezső főispán; Barna György uradalmi erd. ellenőr; Bartha Gyula k. alerdőfelügyelő; Batyka János k. erdőfelügyelő; Erdősi Baiersdorf Károly fakereskedő; Bedross József primási főerdész; Belházy Károly erdőispán; Benes János az „Egyetértés“ belmunkatársa; Berzeviczy Egyed földbirtokos; Bereczky Gyula m. k. erdész; Blaschek Ede urad. erdőfelügyelő; Bocz Géza végzett erdőakad. hallgató; Boksay Gusztáv m. kir. közp. erdészjelölt; Boros Lajos erdész; Borszéky Soma földm. ministeri titkár; Bradofka Károly Coburg hercz. erdészsegéd; Brüderlein Kálmán Coburg hercz. erdészsegéd; Bordás János m. kir. erdészjelölt; Bükhely Antal püspöki főerdőmester; Csáki Pál erdőmester; Cseh Pál megyei jár. főerdész; Cseminszky Benő kir. erdőbecslő; Cseres Gyula m. kir. erdészjelölt; Csik Gyula püsp. főerdész; Csik Imre kir. alerdőfelügyelő; Czibulka Soma urad. erdőrendező; Dékány Ernő megyei jár. főerdész; Déván Róbert k. erdőmester; Dezső Zsigmond városi főerdész; dr. Dietz Sándor tud. egyet. tanársegéd; Eltzenbaum Róbert; Emericzy Győző m. k. erdész; Epstein Vilmos fakereskedő és népbank igazgató; Erdődi György m. járási erdész; Farkas Pál erdőmester; Farkas Sándor m. kir. erdőszámítást; Fáy Ede megyei j. erdész; Földi János m. k. főerdész; Förster Gyula urad. erdőgyakornok; Füredi Ede m. k. főerdész; Galambos Béla erdőgyakornok; Garlathy Oszkár m. k. erdész; Gasparik Pál püsp. erdőgyakornok; Géczy Lajos m. kir. erdőszámítást; Giller János urad. erdész; Greiner Lajos Coburg hercegi erdőmester; Groszer Gusztáv m. k. erdészjelölt; Guha Viktor hercegi erdőmester; Gukler Károly fővárosi erdőtitkár; dr. Günther Kálmán ügyvéd, hirlapíró; Gyöngyössy Béla kir. alerdőfelügyelő; Györke István m. k. erdész; Győry Géza püspöki erdőmester; Halácsy Kálmán okl. erdész; Hantos János m. k. erdőtanácsos; Hanzély István m. k. közalap. főerdész; Haucke Richard; Hauszner József építész; Havas József kir. erdőfelügyelő; Havas Ágoston erdőmester; Havas Sándor főv. bizottsági tag; Helm Erwin Coburg hercz. erdőmester; Hirsch István közoktatási minist. titkár; ifj. Hoffmann Sándor m. k. közalap. erdész; Hollós Ferencz m. kir. erdészjelölt; Homolka Lajos főerdész; Hoós Ernő m. k. erdészjelölt; Hrebenda Pál urad. erdőmester;

Jakab József m. k. erdőgyakornok; Jákó Jenő m. k. erdőgyakornok; Jákói Géza megyei erdész; Janthó Danó János kir. alerdőfelügyelő; Jenőffy Jenő kir. alerdőfelügyelő; Joász Alajos m. k. főerdész; Juhász László m. k. erdőgyakornok; Kabina János k. erdőfelügyelő; Kellner Gusztáv k. alerdőfelügyelő; Kiss Ferencz m. k. közp. erdészjelölt; Nemeskéri Kiss Pál földbirtokos; Klein Ödön k. erdőfelügyelő; Kmetty János m. kir. erdészjelölt; Kolczonay Antal urad. erdész; Konczwald Dániel m. k. erdész; Kondor Vilmos m. kir. erdész; Korényi Gyula társul. erdőmester; Kossányi Róbert m. k. főerdőmester; Kostyál György erdőmester; Kovács Géza m. k. főerdész; Krause Géza m. kir. erdész; Kretinszky Reinhold urad. főerdész; Krivácsy Elek kir. erdőfelügyelő; Kuhinka Gyula földbirtokos; Kuhmetics József főjegyző; Kugler Lajos m. k. erdőtítkár; Landerer Arthur m. k. közalapítv. főerdész; Láng Gábor kat. erdőbecslő; László Gyula gazd. tanácsos, Szeged város képviselőjében; Lászlóffy Gábor k. alerdőfelügyelő; dr. Lászlóffy István; Lauko Sándor püsp. erdőmester; Lavotha Albert k. alerdőfelügyelő; Lehmann János m. k. közalap. erdész; Laitner Elek k. erdőfelügyelő; Lende Ede m. k. főerdész; Lesenyi Ferencz m. k. erdész; Levitzky Albert m. k. erdész; Liedermann Emil kat. erdőbecslő; Lokcsánszky Flóris árvai urad. erdőgondnok; Lollok József püsp. erdész; Lonkay Antal, m. k. erdőgyakornok; Lukács Andor m. k. erdősámvivő; Lung Görgey főv. tanácsjegyző, Budapest főváros képviselőjében; Mandelik Dániel m. kir. erdőmester; Marossy Ferencz m. k. erdőrendező; Márton Sándor városi erdőgyakornok; Megyery József urad. főerdész; Melczer Aurél urad. erdőfelügyelő; Merényi Gyula m. k. erdész; Mester József m. kir. alerdőfelügyelő; Miksó Imre; Mjazovszky Károly m. k. erdőrendező; Nagy György m. k. erdőgyakornok; Nagy Károly m. k. erdőrendező; Nadhera Pál kápt. erdőtiszt; dr. Niedermann; Ónody István urad. erdész; Ódor Ignác főerdész; Palkovics Károly prim. főerdész; Pálos Konrád járási főerdész; Pánczér József városi erdőmester; Párnai Attila m. k. erdész; Partos Vilmos m. k. közalap. erdészjelölt; Péch Kálmán erdészeti műszaki díjnok; Peisnarle L.; Pellion Lajos m. k. erdész; Pető Lajos kir. alerdőfelügyelő; Petzl Jenő; Pirkner Ernő m. k. főerdész; id. Pischl Pál m. kir. főerdész; Podhradszky Andor hercegi erdőmester; Poldner Adolf járási főerdész; Bärenthali Praxa Béla cs. kir. erdőmester; Preiszner Nándor m. k. erdőgyakornok; br. Prónay Aurél m. k. erdész; Reinfuss Bódog erdőmester; Roller Adolf m. k. erdőmester; Róth Emil városi erdész; Róth Ignác kir. tanácsos; Rozinsky Béla k. erdőfelügyelő; Rózsay Rezső m. kir. számvivő főerdész; Roxer Vilmos kat. erdőbecslő-

felügyelő; Sárközy Miksa megyei főerdész; Schimenszky Kálmán kir. erdőfelügyelő; Schobel Károly m. k. főerdész; Schuller Dániel fakereskedő; Schusztér Oszkár m. kir. erdész; Schuzma József urad. erdész; Scultéty Náthán m. kir. erdőmester; Sipos Sándor hirlapíró; Scholcz Miksa társulati erdész; Somkereki Gusztáv m. kir. főerdész; Somogyi Lajos m. kir. erdőgyakornok; Strobl Lajos főerdész; Strompf Pál társ. erdészsegéd; Sugár Károly m. kir. főerdész; Suha Rezső városi erdőmester; Surina József erdész; Szakmáry Ferencz m. kir. erdőgyakornok; Szalóki Hugó m. k. erdészjelölt; Szantner Gyula erdész; Szeifried Károly m. k. erdőtitkár; Szifft Adolf hercz. erdőmester; Szendrey Pál tanácsjegyző, Szeged város részéről; Székely György uradalmi erdőtitkár; Székely József m. kir. erdőgyakornok; Smetacek Béla prim. főerdész; Szőcs Pál hirlapíró; Szőnyey István erdőmester; Taferner István m. kir. erdész; Takács Kálmán; Tanádi Emil erdész; Tavasz Antal földbirtokos; Tavasy Lajos hercz. erdészsegéd; Tavi Gusztáv m. kir. erdőrendező; Temesváry Béla m. kir. erdőgyakornok; Tornay Gyula m. k. erdőgyakornok; Tomcsányi Gusztáv m. k. közp. erdőmérnök; Török Gábor gazd. tanár; Törzs Kálmán kir. alerdőfelügyelő; Ujházy Dénes m. k. közalap. erdőmester; Ujsághy Zsigmond m. k. számvivő főerdész; Urbalek Vilmos urad. szám-tartó; Vadászffy Jenő m. k. közalapítv. faraktárgondnok; Vágó László városi erdész, Kecskemét város részéről; Várjon Géza m. kir. főerdőmester; Vassányi Aurél m. kir. erdész; Wellebil Károly főerdész; Véssey Ferencz k. erdőfelügyelő; Zachar Gyula m. kir. erdészjelölt; Zachar József káptalani erdőgyakornok; Zareczky Pál m. k. erdészjelölt; Zdebovszky József jószágigazgató; Zivuska József városi erdész.

Első ülés a Köztelek kis termében. (A közgyűlés kezdődik délelőtti 10 órakor).

Elnök: Tisztelt közgyűlés! Midőn van szerencsém a közgyűlés tagjait üdvözölni, mindenekelőtt kedves kötelességemnek tartom bemutatni azon t. urakat, kik egyes hatóságok és testületek részéről kiküldve, azok képviselőjében megjelenni és tanácskozásainkban résztvenni sziveskednek.

E küldöttek a következők:

1. A nagyméltóságú m. kir. földmivelési ministerium részéről Illés Nándor, m. kir. főerdőtanácsos.

2. A vallás- és közoktatásügyi ministerium, mint a közalapítványi erdők kezelője részéről Hoffmann Sándor, m. kir. főerdőtanácsos.

3. Budapest főváros részéről, melynek a t. közönsége egyesületünket a holnap tartandó, bizonyára sok tanulsággal végződő szemle-kirándulásra meghívni sziveskedett Havas Sándor, nyugalmazott államtitkár és a fővárosi erdészeti bizottság elnöke; továbbá Lung György tanácsjegyző, a fővárosi erdészeti bizottság jegyzője.

4. Pestmegye törvényhatósága részéről kiküldettek: báró Prónay Dezső és Földvály Mihály alispán, ki szintén kilátásba helyezte megjelenését.

5. Szeged sz. kir. város részéről László Gyula és Szendrey Pál tanácsjegyző.

6. Körmöcz sz. k. város közönsége részéről Chabada József polgármester, dr. Amon Ede országgyűlési képviselő és Róth Emil városi erdész.

7. Szabadka sz. kir. város részéről Kulincsi József városi főjegyző és Pánczér József városi főerdész.

8. Kecskemét sz. kir. város részéről Vágó László városi erdőtiszt.

Végül kedves kötelességemnek tartom tudatni a tiszt. közgyűléssel, hogy a galicziai testvér erdészeti egyesület is képviseltetni kívánta magát tanácskozásainkon, alelnökét Strzelecki Henrik lovagot küldvén ki közgyűlésünkre.

Midőn azonban ezt örvendetes tudomásul venni kérem, egyszersmind sajnálattal kell hozzátennem, hogy a kiküldött egy ma vett távirat szerint betegsége folytán akadályozva volt az ideutazásban.

Fogadják a t. kiküldöttek mindannyian az Országos Erdészeti Egyesületnek általam kifejezett üdvözlését. (Éljenzés).

(E bevezetés után elnök hosszabb beszéddel nyitja meg

az ülést, melyet a közgyűlés élénk éljenzéssel fogad. Lásd az „Erdészeti Lapok“ 1885. évi IX. füzetét.)

Következik a tárgysorozat első pontja: „Jelentés az egyesület működéséről a múlt évi közgyűlés óta“. Horváth Sándor titkár előterjeszti jelentését. (Lásd az „Erdészeti Lapok“ ezen füzetének megelőző közleményét), egészen az építési ügyre vonatkozó részig.

Elnök: Miután a titkári jelentés ezen pontjában egy fontos indítvány foglaltatik, kérem kell a t. közgyűlést, hogy afelett határozni méltóztassék. Felteszem tehát a kérdést: méltóztatnak-e elfogadni az igazgató választmány azon javaslatát, hogy a házépítés ügyében tett eddigi intézkedései jóváhagyólag tudomásul vétessenek s egyuttal az igazgató választmánynak az építés befejezésére további meghatalmazás adassék? (Elfogadjuk!)

Kimondom tehát határozatilag, hogy az igazgató választmány által kért jóváhagyást és felhatalmazást a közgyűlés egyhangulag megadja.

E határozattal kapcsolatban bátor vagyok egyuttal bejelenteni egy indítványt, mely szoros kapcsolatban áll az építés ügyével, a mennyiben — méltóztatnak tudni — mindnyájunk óhajtása, hogy ha egyesületünk székháza felépül, abban egyuttal az erdészeti ismeretek terjesztésére szolgáló gyűjteményekről is gondoskodva legyen.

Az indítvány, melyről szólottam s melyet Luczenbacher Pál t. tagtársunk kíván előterjeszteni, erre vonatkozik. Méltóztassanak tehát azt soron kívül most meghallgatni. (Halljuk!)

Luczenbacher Pál: T. közgyűlés! Egy oly indítványt vagyok bátor a t. közgyűlés elé terjeszteni, a melynek megvalósítására nézetem szerint az idő most a legalkalmasabb. Méltóztattak a titkári jelentésből értesülni, hogy az egyesület

székházának építése mily stadiumban van. Azt is méltóztatnak tudni, hogy az építésnél gondoskodva lett arról is, hogy székházunkban egy erdészeti muzeum legyen berendezhető. Ezeket tekintetbe véve tehát most, midőn a kiállítás végefelé közeledik, üdvösnek tartanám, ha felhatalmazni méltóztatnának az igazgató választmányt, hogy egy bizonyos összegnek e célra leendő felhasználásával egyes értékesebb tárgyakat, melyek muzeumunkban méltó helyet foglalhatnak, a kiállítóktól megszerezhessen.

A cél, melyet ez által elérni óhajtunk, oly közérdekű, s annyira összevág egyesületünk feladataival, hogy kérelmemet minden további indokolás nélkül ajánlhatom a t. közgyűlés figyelmébe. (Helyeslés.)

Elnök: T. tagtársunk indítványát részemről azzal a kiegészítéssel vagyok bátor a t. közgyűlésnek ajánlani, hogy miután az érdeklődés egyesületünk iránt ma már oly széles körben mutatkozik, miszerint remélnünk lehet, hogy egyes kiállítók tárgyaik egy részét, melyek reájuk nézve a kiállításon túl használati értékkel jóformán nem is fognak birni, ingyen is szívesen átengedik, az előbbi indítvány elfogadásával együtt arra is felhatalmazni méltóztatnék a választmányt, hogy az illető ministeriumokhoz és az egyes kiállítókhöz megkeresést intézhessen az iránt, hogy a mennyiben oly tárgyaik volnának, melyeknek előre meghatározott rendeltetésük nincs s az egyesület céljaira alkalmasak, azokat alakítandó muzeumunknak átengedni szíveskedjenek. (Helyeslés.)

Eszerint kimondhatom határozatilag, hogy a t. közgyűlés az előterjesztett indítványt az általam javasolt kiegészítéssel elfogadni méltóztatik. (Helyeslés.)

Most méltóztassanak meghallgatni a titkári jelentés további részét.

H o r v á t h Sándor titkár előterjeszti az évi jelentés hátralévő részét.

Elnök: Mint méltóztattak hallani, a titkári jelentés ezen részében is több javaslat foglaltatik, melyekre nézve a közgyűlés határozata szükséges. Bátor vagyok tehát feltenni következő kérdéseket.

1. Méltóztatnak-e elfogadni, hogy a magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek segélyalapjának ez évi kamatjaiból az esetleg fel nem használható rész folyó évi jövedelmeink megtakarításából 1000 frtra egészítsék ki, és ez az összeg fordítsák az idén az alapítvány tőkéjének alapszabályainkban elrendelt növelésére? (Helyeslés. Elfogadjuk!)

2. Méltóztatnak-e a most bejelentett új tagokat az egyesület kötelékébe felvenni? (Helyeslés.)

3. A titkári jelentésben említettett továbbá, hogy „A futóhomok megkötése, befásítása és használata“ című jutalmazott pályamunkát a választmány az egyesület költségén kiadta. Miután az igazgató választmány e lépését azon meggyőződésben tette meg, hogy az említett munka kiadásával az erdészet érdekeit mozdítja elő s miután a kiadással járó költségek máris megtérültek, úgy hiszem, a tisztelt közgyűlés helyeslőleg veszi tudomásul az igazgató választmány eljárását. (Helyeslés.)

4. Végül még egyesületünk elhunyt tagjairól kell megemlékezni, kérve a tisztelt közgyűlést, hogy elhalálozásuk feletti sajnálatát jegyzőkönyvileg kifejezni méltóztatnék. (Helyeslés.)

Következik a tárgysorozat második pontja: Az 1884-ik évi számadások megvizsgálása és az 1886-ik évi költségvetés megállapítása.

Elnök: Az eddigi gyakorlat szerint a közgyűlés bizottságot szokott kiküldeni a számadások felülvizsgálására és az

előirányzat megállapítására. Méltóztassanak tehát elfogadni, hogy e küldöttség a következő tagokból alakittassék meg: Belházy Emil, m. kir. főerdőtanácsos, elnök; Blasek Ede, uradalmi erdőfelügyelő és Roxer Vilmos, kataszteri erdőbecslési felügyelő tagokból. (Helyeslés.)

Eszerint a kiküldött urakat felkérem, méltóztassanak a számadásokat és az előirányzatot, melyet különben az igazgató választmány a maga részéről már megvizsgált és megállapított, felülvizsgálni és eljárásuk eredményéről jelentésüket még a közgyűlés folyama alatt előterjeszteni.

Következik a tárgysorozat harmadik pontja: Egy második alelnök és két választmányi tag választása.

Elnök: Alapszabályaink értelmében a választás titkos szavazással történik. A szavazatszedő bizottság tagjaiul bátor vagyok a következőket ajánlani: elnökül Havas Sándor ő méltóságát; tagokul Róth Ignác, kir. tanácsos és Havas József erdőfelügyelő urakat. (Helyeslés.) Felkérem ezen urakat, méltóztassanak a mellékszobába vonulni és az összegyűjtött szavazatok eredményéről jelentésüket előterjeszteni. A szavazatok beadásának idejére az ülést felfüggesztem.

(Egy negyed órai szünet).

Elnök: Időnyerés szempontjából kérem a t. közgyűlést, hogy mielőtt a szavazatok összeszámittnak, a tanácskozást folytatni méltóztassék.

A tárgysorozat negyedik pontja szerint a Deák Ferencz alapítvány 1882. és 1883-ik évi kamataiból az „Erdészeti Növénytan“ kézi könyvére hirdetett 200 aranyos, és ugyanezen alapítvány 1884-ik évi kamataiból az „Erdőrendezéstan“ kézi könyvére hirdetett 100 aranyos pályázat eredményéről szóló jelentés következik, melyet a titkár ur fog előterjeszteni.

Horváth Sándor titkár : T. közgyűlés! Azon két pályamunka közül, melyek a tárgysorozat ezen pontjában említettek, az egyikre, az „Erdészeti Növénytan“-ra a pályázat még 1880-ban iratott ki; a másik szintén régen, még 1882-ben vétetett fel pályázataink sorába. Tekintettel tehát a letelt hosszú időre, azt lehetett volna remélni, hogy a mostani közgyűlésig mindkét pályázat célhoz vezet, s az igazgató választmány azt az örvendetes jelentést teheti, hogy egyesületünk áldozatkészségéből szakirodalmunk ismét két szükséges és hízagot pótló munkával fog gyarapodni.

Az eredmény azonban, sajnos, nem felelt meg e várákozásnak.

Az „Erdőrendezéstan“ kézi könyvére hirdetett pályázatnak tulajdonképen nem is volt eredménye, a mennyiben a kitűzött határidőre egyetlen egy pályamunka sem érkezett be.

Ennélfogva az igazgató választmány ezen pályázatra nézve nem terjeszthet elő más javaslatot, mint azt, hogy a mult év végén lejárt határidőt a tisztelt közgyűlés a folyó év végeig meghosszabbítani méltóztatnék. A munka, melynek megírásáról szó van, felette szükséges s ily módon talán remélni lehet, hogy végül mégis jelentkezni fog oly szerző, kinek dolgozata meg fog felelni a célnek.

Elnök : A tisztelt közgyűlés az előterjesztés ezen pontja felett talán mindjárt most határozhatna. Kérem tehát, méltóztatnak-e elfogadni az igazgató választmány javaslatát? (Elfogadjuk!) Eszerint áttérhetünk a másik pályázat sorsának eldöntésére.

Horváth Sándor titkár : A másik pályázat, mint már előbb is szerencsém volt említeni, 1880-ban hirdettetett ki s első ízben 1883-ban járt le, igen kevés eredménnyel. Mindössze egy pályázó jelentkezett egy egészen töredékes munkával, melyet az igazgató választmány nem fogadhatott el bíráló-

latra. A következő közgyűlésnek tehát azon javaslatot tette, hogy a határidő egy esztendő hozzáadásával, 1884. évi márczius haváig hosszabbtassék meg; azonban ez az intézkedés sem vezetett célhoz, a mennyiben az új határidőre már töredékes munka sem érkezett be.

Mindamellett a pályázat fenntartatott, mivel az „Erdészeti Növénytan“ kézi könyvét úgy a választmány, mint a közgyűlés felette szükségesnek jelentette ki.

A harmadik határidőre végül, mely folyó évi márcziushó 30-án járt le „Jobb későn mint soha“ jelige alatt egy igen terjedelmes és egészen teljes munka érkezett be, melyet a választmány elfogadhatónak találván, Bedő Albert első alelnök ur elnöklete alatt egy Jurányi Lajos egyetemi tanár, Illés Nándor és Hoffmann Sándor főerdőtanácsosok és Horváth Sándor egyesületi titkár tagokból álló bizottságnak adott ki bírálatra.

E bizottság azonban a munka megbirálása után, sajnos, ezuttal sem találta teljesen megfelelőnek az eredményt, s ennél fogva megállapodásáról a következő jelentést volt kénytelen az igazgató választmány elé terjeszteni.

Tekintetes Igazgató Választmány! Az „Erdészeti Növénytan“ megírására kiirt pályázat eredményének megbirálására küldetvén ki, tegnapi tartott utolsó ülésünk megállapodásához képest a következőkben van szerencsénk véleményünket röviden előadni.

A pályamunka jelen alakjában és szerkezetében nem nevezhető sikerültnek, s annak kiadása csak nagy mértékű átdolgozás után történhetik meg.

Egyik főhibája az anyag czélszerűtlen beosztása, a mely sem az elméleti sem a gyakorlati igények szempontjából helyesnek el nem fogadható, s a mi mig egy részt a tárgy feletti áttekintést nem csak nehezíti, de zavarja is, másrészt hozzájárul a munka nagy terjedelméhez, mert ugyanazon kérdések két három helyt is tárgyalatnak, s mindenütt csonkán, úgy hogy az összefüggés ez által meg van bontva, az érthetőség meg van nehezítve.

Másik nem kevésbé nagy hibája a pályamunkának, a mi leginkább az I. könyv első részén, az általános növénytanon tűnik fel,

az önállóságnak csekély mértéke, sőt hiánya. Ezen jelzett rész nagyobbára nem egyéb dr. Reinke „Lehrbuch der allgemeinen Botanik“ czimü művének szószerinti, helyenként kivonatos fordításánál; a többi részek feldolgozása azonban szabadabb; de a fák alaktana nincsen a megfelelő összefüggésben az általános alaktannal; a rendszertan külön választása a leíró résztől sem szerencsésen, sem czélszerűen nem történt és végre a fanemek leírásánál azok elterjedését illetőleg hazánkra nem lett fektetve a fősúly.

Reinke munkájának választása egyáltalában nem nevezhető szerencsésnek, részint azon oknál fogva, mert a tárgyalás alapjául nagyrészt nálunk meg nem szereshető tengeri moszatokat használ, részint pedig beosztásánál és az élettani részek dogmaticus száraz előadásánál fogva, melyből hiányzik a kísérletek módszerének és eszközeinek leírása, a mi a tudomány ezen részét érdekessé és a tanulóra nézve feldolgozhatóvá teszi.

Tekintettel az előadottakra, csak feltételes kiadását hozhatjuk a pályadíjnak javaslatba, olyformán t. i., hogy szerző előbb az egész munkát az általunk később előadandó s a közgyűlés megnyitáig előterjesztendő feltételek és utasítások szerint átdolgozza, s megbírálásra újra előterjeszse.

Ha pedig szerző azon feltételeknek magát alávetni vonakodnék, czélszerűnek tartanók a pályakérdést kétfelé osztani, s új pályázatot hirdetni külön-külön az általános és részletes „Növénytan“-nak erdészeti szempontból való megírására.

Budapesten, 1885. szeptember 14-én.

Az igazgató választmány e jelentés alapján, hozzájárulván a bizottság véleményéhez, sajnálattal bár, abban állapodott meg, hogy a pályadíj kiadását csak a mű megfelelő átdolgozása esetére fogja javaslatba hozni. Ehhez képest tehát most azt a kérést vagyok bátor az igazgató választmány meghagyásából a tisztelt közgyűlés elé terjeszteni, miszerint elhatározni méltóztatnék, hogy a „Jobb későn, mint soha“ jel-igéjü pályamunka szerzője négy heti határidő kifizése mellett hívassék fel az „Erdészeti Lapok“ útján nyilatkozatra, vajjon hajlandó-e művét a bíráló bizottság által megadandó utasítások és feltételek szerint átdolgozni és ha igen, mily határidőt kér az átdolgozásra.

A mi az átdolgozás feltételeit illeti, ezeket az igazgató választmány a bíráló bizottság következő jelentése értelmében óhajtja megállapítani.

Az Igazgató Választmány folyó évi szeptember 15-én tartott ülésében hozott határozatnak megfelelően van szerencsénk az „Erdészeti Növénytan“-ra „Jobb késő mint soha“ jelige alatt beérkezett pályamunka utólagos kidolgozására vonatkozó részletes feltételeket és utasításokat a következőkben előterjeszteni:

A bírálatban az anyag czélszerűtlen beosztása volt egyik főhibájául a pályamunkának megjelölve. Ezt tehát gyökeresen megváltoztatni kell, mint például ugy, hogy az első könyvben adassék elő a „Növények bonczana“ (a sejt- és szövettan), az „Általános morphologia“ és „Élettan“. A második kötet tartalmazza a részletes „Morphológiát“, a „Rendszertant“ és végre a „Növények földrajzát“.

A „Bonztan“ megírásánál különösen a fák és fásnemű, s egyáltalában az erdőszetre nézve fontos növények szerkezetére fektetendő a főszűly s ennél fogva az elemi szervek leírásánál, valamint a „Szövettan“-ban is főképen ezekkel foglalkozzék a szerző, s kitelhetőleg ezekből vegyen példákat, míg az alsóbbrendű növényekkel csak mellékesen s annyiban, a mennyiben azok az erdőszetre nézve érdekesekek, vagy egyes szövettani kérdések, vagy életfolyamatok érthetőbbé tehetőek általok. Ezekből is azonban a példák mindég hazai és ismertebb oly fajokból veendőek, a melyek a tanulók és olvasók által megszerzhetőek, illetve, a melyeken a tanított dolgok a természetben hazai viszonyaink között megvizsgálhatóek.

Az élettan tárgyalásánál ne szoritkozzék a szerző egyedül a tények száraz, dogmaticus előadására, hanem adjon helyet a kísérletezés módszerének és az apparátusok leírásának is, a mi nemesak könnyebben felfoghatóvá teszi a tárgyat, de az érdeket is inkább felkölti és öntevékenységre serkent.

A „Morphológiá“-ban megtartandó az eddigi szokásos és természetes sorrend, s ezzel egybefüggőleg előbb a cryptogamok, s azután a phanerogamok tárgyalandók.

A részletes „Növénytan“ foglalkozzék a szerző által elfogadott rendszer alapján a hazánk erdeiben előforduló fanemekkel, cserjékkel és gyomokkal; mellékesen felvehetőek még a kertekben és parkokban tenyésztett és meghonosítás tárgyát képező külföldi fanemek is. A tárgyalás folyamán azonban mindég és első sorban a hazai viszonyok tárgyalandók, a külföldiek pedig csak mellékesen és alárendelve. Ne menjen túl szerző a „Növénytan“ határain, illetve, ne foglalkozzék erdőtenyésztési és használati kérdésekkel, legfeljebb, a mennyiben az a növények leírásával összefügg.

A vágásokban előforduló gyomok, mint például az „*Epilobium senecio*“ sat. részletes leírást érdemelnek, mert tényleg az erdő-tenyésztésre befolyást gyakorolnak.

A „Növénytani földrajz“-ban különös súly fektetendő hazánk növénygeografiai viszonyaira és hazánk erdészetiileg fontos növényeire, s az ezekre vonatkozó és idevágó dolgok itt adandók elő átnézetesen.

A munka átdolgozásánál szemmel tartandó a munka célja, hogy t. i. első sorban tankönyvvül szolgáljon s terjedelme tehát ne menjen túl annak határán.

Végül arra az esetre, ha a tisztelt közgyűlés az igazgató válaszmány ezekben előadott javaslatát elfogadni méltóztatik s a közzéteendő felhívás folytán az ismeretlen szerző az átdolgozást elvállalni hajlandónak nyilatkozik, még csak azt vagyok bátor kérni, hogy az átdolgozás határidejének megállapításával szintén az igazgató válaszmányt méltóztassék megbizni. (Helyeslés).

Elnök: Amint az egyes nyilatkozatokból kivehető, a tisztelt közgyűlés elfogadja az igazgató válaszmány javaslatát. (Elfogadjuk.)

Ezt tehát határozatilag kimondom, önként értetődően, hogy e határozatban egyszersmind az is kimondatik, hogyha a szerző munkájának a bíráló bizottság utasításai szerint való átdolgozására vállalkozni fog, s munkája az átdolgozás után a bíráló bizottság által ujabban átvizsgáltatván, megfelelőnek találtatik, szerzőnek a pályadíj kiadható lesz. Méltóztassanak azonban ennek kiegészítéseül talán még azt is kimondani, hogy a pályadíjat ebben az esetben az igazgató válaszmány is kiadhatja. (Helyeslés.)

Következik a tárgysorozat 5-ik pontja: Az igazgató válaszmány előterjesztése a Deák Ferencz alapítvány 1886-ik évi kamataiból kitűzendő pályakérdés tárgyában.

Hováth Sándor titkár: Mielőtt az igazgató válaszmány javaslatát tárgysorozatunk ezen pontjára vonatkozólag

előterjesztem, szükségesnek tartom előrebocsátani, hogy a múlt évi közgyűlés tulajdonképen már kijelölte azon határokat, melyek között a most szőnyegre kerülő pályakérdés tárgya megválasztandó lesz.

Midőn ugyanis a múlt évi közgyűlés pályázataink kérdésével foglalkozva, abban állapodott meg, hogy a D e á k Ferencz alapítvány folyó évi 100 aranyos jutalma „A magyarországi tölgyesek monografiájá“-ra tüzessék ki, egyuttal szükségesnek látta azt is, hogy a jövőben kitűzendő pályakérdésekre nézve is némi tájékoztatást nyújtson azon szakembereknek, kik egy vagy más fontosabb erdészeti munka megírására előkészülni óhajtanak.

Evégből tehát akkori határozatát egy oly terjedelmesebb jelentés jóváhagyásával kapcsolta össze, melyben szakirodalmunk jelenlegi állapota minden oldalról meg volt világítva, s a melyben részletesen is elősorolva voltak azok a hiányok, melyeknek pótlásáról egyesületünknek minél előbb gondoskodni kell.

Az igazgató választmánynak tehát, midőn a most szőnyegre kerülő kérdés megállapításához fogott, tulajdonképen csak arra nézve kellett megállapodnia, hogy azon kérdések közül, melyek az említett jelentésben felsorolva vannak, melyiknek adja az elsőséget, melyiknek elfogadását hozza javaslatba.

A mi e kérdéseket illeti, sokan talán még emlékezni méltóztatnak, hogy múlt évi közgyűlésünk két csoportba sorozva állapította meg szakirodalmunk hiányait, az egyikbe helyezve azon műveket, melyekre főleg a gyakorlati gazdaság szempontjából volna szükségünk, s a másikba sorozva azon hézagokat, melyek rendszeres tan- és kézi könyveinkben érezhetők.

Hogy e két csoport közül melyik érdemel több figyelmet, azt a múlt évi közgyűlés nem állapította meg; de nem is

állapíthatta meg, mert ha tisztán csak a szükségesség szempontjából indulunk ki, igen bajos elsőséget adni az egyiknek a másik felett.

Minthogy azonban ezuttal az is tekintetbe veendő volt, hogy a kiválasztott mű megíratásáról pályázat útján kell gondoskodni, a választás még sem volt nehéz.

A gyakorlati gazdaság szempontjából fontos kérdések között ugyanis, mint maga a múlt évi közgyűlés is elismerte, nagyobbára olyan kérdések foglaltatnak, melyek pályázat tárgyát részint ez idő szerint, részint általában véve nem képezhetik. Az említett közgyűlési jelentés is csupán egy oly kérdést említett volt fel, melynek megírását pályázat útján is megkísérteni lehetne s időközben — „A tölgyesek monografiájá“-val — erre is kiíratott már a verseny.

Az igazgató választmány tehát egy szűkebb körű bizottság javaslata alapján, melyben Rónai Antal főerdőtanácsos ur elnöklete alatt Garlathy Kálmán és Bothó Imre választmányi tagok és igénytelen személyem vettek részt, abban állapodott meg, hogy ezuttal ismét a rendszeres kézi könyvekre tér vissza, s azon művek közül, melyek a többször említett közgyűlési határozatban sürgősen szükségeseeknek jelöltettek ki, az „Erdészeti Felmérés“, vagy mint nevezni szokták, az „Erdészeti Földmértan“ (Geodesia) kézikönyvét ajánlja pályakérdésül.

Hogy miért állapodott meg az igazgató választmány épen ennek a műnek az ajánlásában, s miért nem választott ki mást a közgyűlés által kijelöltek közül, annak okát röviden azon körülményben jelezhetem, hogy hazánkban egyfelől a még be nem fejezett birtokrendezések s másfelől a törvény által követelt gazdasági üzemtervek miatt az erdészeti ismeretek ezen ágának terjesztésére épen most igen nagy súly fektetendő. Ezen tekintetekből lett pályázat alá bocsátva az

„Erdőrendezéstan“ kézi könyvére is, melyhez az „Erdészeti Felmérés“ pályázata egészen természetszerűen csatlakozik.

Ezeknél fogva tisztelettel kérem a t. közgyűlést, hogy az igazgató válaszmány ezen javaslatát elfogadva, a kiirandó pályázat feltételeit a következőkép megállapítani kegyeskednék.

„Az Országos Erdészeti Egyesület pályázatot hirdet az „Erdészeti Felmérés“ kézi könyvére, mely a tudomány ezen ágába tartozó anyagot az erdészeti szakoktatás és a gyakorlati erdőgazdaság szükségleteinek megfelelő módon tárgyalja.“

„A pályamunkák az „Egyesületi Alapszabályok“ 70—78. §-aiban foglalt határozatoknak vettetnek alá, s a nyertes mű jutalma 100 drb aranyban állapittatik meg 550 frt értékkel.“

„Az idegen kézzel írott jeligével és az író nevét rejtő jeligés levéllel ellátott pályamunkák legkésőbb 1887. évi márcziushó 31-éig az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál nyujtandók be.“

Méltóztassék az igazgató válaszmánynak ezekben előterjesztett javaslatát elfogadni, s a felolvasott pályázati hirdetmény közzétételét elrendelni.

Elnök : Méltóztatnak az igazgató válaszmány javaslatát elfogadni? (Elfogadjuk!)

Ennélfogva határozatképen kimondom, hogy a Deák Ferencz alapítvány jövő évi 100 aranyos pályadíja az „Erdészeti Felmérés“ kézi könyvére fog kiiratni.

Havas Sándor : T. közgyűlés! Nagybecsü megbizásához képest beszédvén és összeszámitván a második alelnökre és két válaszmányi tagra beadott szavazatokat, van szerencsém tisztelettel jelteni, hogy a másod alelnökségre beadott 134 szavazat közül báró Bánffy Dezső 134 szavazatot, a két válaszmányi tagsági helyre beadott szavazatok közül pedig Nemeskéri Kiss Pál 133, Havas József 77 és Almássy Andor 66 szavazatot kapott.

Elnök: Eszerint kijelenthetem, hogy másod alelnökké báró Bánffy Dezső (Éljenzés), választmányi tagokká: Nemeskéri Kiss Pál és Havas József urak választattak meg. (Éljenzés.) Midőn van szerencsém őket a közgyűlés nevében üdvözölni, legyen szabad egyszersmind azon reményemnek kifejezést adni, hogy az igazgató választmány üléseiben és az egyesület közhasznu munkálkodásában a megválasztottak buzgón részt veendenek és érdeklődésüknek és buzgalmuknak egyebekben is mindig tanujeleit fogják adni. (Éljenzés.)

Következik a tárgysorozat 6-ik pontja szerint a napi-rendre kitűzött következő szakkérdés megvitatása: „Szükséges-e hazánk mostani erdőgazdasági viszonyai között a külföldi fák meghonosításával foglalkozni, avagy lehet-e más módon is segíteni a műfa szükséglet kielégítésén?”

Elnök: A kérdés bevezetésére dr. Dietz Sándor tudomány egyetemi tanársegéd és Marosi Ferencz, m. kir. erdőrendező urak vállalkoztak. Kérem tehát a közgyűlést, hogy mindenekelőtt e bevezető értekezéseket méltóztassék meghallgatni. Azután mindenki hozzászólhat a kérdéshez.

Dr. Dietz Sándor és utána Marosi Ferencz előadják nézeteiket a kérdés felől. (Közöltetni fognak az „Erdészeti Lapok“ 1885. évi XI. és XII. füzetében.)

Illés Nándor: Hogy a külföldi fanemek meghonosításával szükséges és czélszerű-e foglalkozni, azt szerény nézetem szerint tagadni alig lehet; hisz hazánk már eddig is egy külföldi fanem meghonosítása által oly fanemre tett szert, a mely nélkül Alföldünk beerdősítését foganatosítani alig tudnók. Talán fölösleges is emlitenem, hogy ez a Robinia, vagyis, mint köznyelven nevezzük, az ákác.

Az ákáczczal oly fanemre tevénk szert, a mely mind műszaki tulajdonságainál, mind pedig hazai klimánk és külö-

nösen alföldi futóhomokos talajunkhoz való alkalmazkodási képességénél fogva megbecsülhetlen s alig volna indokolható azon feltevés, hogy más honosítási kísérletek hasonló eredményt nem szülhetnének. Hiszen maga a Robinia sincsen erdőgazdaságilag tökéletesen kiaknázva, csak a Robinia monophyllara legyen szabad emlékeztetnem, a mely szép törzsével és tövistelen ágaival megérdemli a terjesztést.

Viszont azonban tagadhatlan az is, hogy a honosítás sem nálunk, sem másutt Közép-Európában nem gazdagította nevezetes mértékben az erdőgazdaságot, hogy t. i. ősidőktől fogva fennálló erdeinkben még eddig valamely kiváló értékkel bíró idegen fánem nagyban való tenyésztésre nem jutott. Minek okát azáltal vélem megmagyarázhatni, hogy erdeink nem szükölködnek kiváló műszaki tulajdonságokkal bíró fánemekben. Azt pedig, hogy faiparosaink külföldi fánemeket importálnak, ellensúlyozza az, hogy viszont mi is sok és kitűnő faanyagot exportálunk. Figyelembe kell azt is vennünk, hogy a legkitűnőbb minőségű külföldi fák oly tenyésztési viszonyok között nőnek fel, melyeket jelenlegi erdőgazdaságunk meg nem enged s hogy a legnevezetesebbek a tropikus és subtropikus klíma terményei.

Mіндеzen okoknál fogva készségesen elismerem a honosítás hasznát, csak azon kérdés megfontolását volnék bátor indítványozni, hogy vajjon az arra fordítandó költséges investitiáknak meg fogják e a széles alapra fektetett honosítási kísérletek hozni a gyümölcsét?

Részemről nem átallok eziránti kételyeimnek kifejezést adni. Az eddigi tapasztalatok szerint u. i. csak a lassu és kitartó munkásságnak volt megfelelő sikere. Méltóztassék a Robinia meghonosodásának és elterjedésének történetét figyelembe venni. Előbb és igen hosszú ideig a kertek dísfája volt, és bár Németországban mindent elkövettek általános

elterjesztésére, még is csak mintegy két és fél század multával Európában való megjelenése után, a magyar Alföld futóhomokján nyerte meg érdemlett elismerését.

Honosítás tekintetében a legnagyobb mérséklet és óvatosság sohasem ajánlható eléggé. Például csak a pinus maritimat emlitem meg, melyet a francziák Lanquedocban tapasztalt kiváló tulajdonságai után indulva, az északi departementekben is nagyban tenyészteni kezdtetek s melyből az 1879—80-diki nagy téli fagy több ezerre menő hektárt tett tönkre.

Azt vélném tehát, hogy mielőtt a fanemek honosításában nagyobb munkába fognánk, mindenekelőtt igyekeznénk tudomást szerezni arról, hogy mely idegen fanemek tenyésztetnek mai napság hazánkban sikerrel, és ezek közül melyek alkalmasak erdőben való tenyésztésre és bírnak oly kiváló műszaki tulajdonságokkal, a melyek a hazai fanemeknél költségesebb tenyésztésük daczára azokat terjesztésre érdemessé teszik.

Ha ez egyszer konstatálva leend, akkor utat és módot kell keresni arra, hogy megismerjük azon forrásokat, a melyekből jó és csirázóképes magvaik biztossággal megszerezhetőek lesznek. Pl. az amerikai diót sokan tenyészténék az Alföld üdébb homokján, ha tudnák, hogy annak jó magját megkaphatják a Margit szigeten, ha idejekorán (legfeljebb szeptember havában) megrendelnék.

Nem zárja ki ez azt, hogy kiváló tulajdonságaik miatt dicsért idegen világrészek fanemei figyelemben ne részesítenessenek, hogy azoknak magvait megszerezni ne igyekezzünk s azokkal kísérleteket kicsinyben az egyes erdőbirtokosok ne tegyenek.

A mi a honosítási munkálatoknak kivitelét illeti, arra nézve szerény véleményem szerint egyesületünknek nyilatkozni nem szükséges, az az illető közegek ügyköréhez tartozik. A

mi teendők nézetem szerint az volna, hogy ezen kérdésnek az „Erdészeti Lapok“ hasábjait megnyitván, az anyag összegyűjtését elősegítsük, valamely hivatott szaktársunkra bízván annak idejében való feldolgozását, vagy ha az időt arra érkezettnek látjuk, pályadíj kitűzésével serkentvén arra a hivatottakat.

A mi magát a műfaszükséglet kielégítését illeti, a mire a kérdés t. bevezetője felhívta a figyelmet, azon nagyrészen segíteni lehet intensív erdőgazdasággal.

Ezen körülmény is figyelmeztet arra, hogy a tűzifagazdaságot iparfa-gazdasággal cseréljük fel.

Hoffmann Sándor: Tisztelt közgyűlés! Teljesen egyetértek a t. előttemszólóval, különösen a tekintetben, hogy a külföldi fák meghonosításához nagy apparatussal ne fogjunk. Én is abban a meggyőződésben vagyok, hogy műszaki fáink, t. i. azon fanemeink, melyek műszaki feldolgozásra alkalmasak, mostani viszonyainknak eléggé megfelelnek.

Sokkal égetőbb szükségnek találnám azt, a mit előttem szóló is említett előadása végén, hogy t. i. erdőbirtokosaink fordítsák figyelmüket azon fanemekre, melyek nálunk is találhatóak és évtizedek előtt még keresett cikket képeztek, de ma már a külföldről hozatnak be. Például a hársfát említhetem fel, melyet iparosaink köbcentiméter szerint külföldről rendelnek meg. Nagyobb iparteleppel bíró kocsigyárosaink külföldről hozatják a juharfát is, pedig tudjuk, hogy ez a fanem hazánkban is, különösen a hegyi erdőkben, nagy mennyiségben fordul elő.

Azt hiszem, egyik oka annak, hogy iparosaink ezen faszükségletüket nem a belföldről fedezik, abban keresendő, hogy fapiaczunk erre nincsen kellőleg berendezve.

Iparosaink ritkán vannak abban a helyzetben, hogy nyers fát szerezzenek be és azt évekig raktározzák. Ha magasabb

árak mellett is, száraz fát kénytelenek vásárolni, mert gyáraik nem oly terjedelműek, hogy mellettük faraktárakat is tartassanak. Sőt nem is tudják, hova forduljanak, ha itthon akarják szükségletüket beszerezni, valamint nem tudják az erdőtulajdonosok sem, hogy hová, kinek kínálják fájokat.

Tudok rá esetet, hogy legközelebb Budapest mellett kellő hirdetés daczára sem lehetett ily ipari czélokra alkalmas fát elárusítani, mert az iparosok nem mennek ki a helyszínére, hogy ott nyersen vásárolják meg a fát. Kereskedőink sincsenek, a kik kizárólag ilyen műszaki fával kereskednének. Ezek inkább a jól fizető és nagy keletű épületfa-kereskedést üzik.

Ebben az irányban kellene tehát eszmecsérét folytatni s ha lehetséges, megkísérteni egy oly központi piacz teremtését a fővárosban s néhány mást a nagyobb vidéki városokban, a hova az iparos is megnyugvással küldhetné fáját s talán még előleget is kaphatna arra.

Ha sikerülne egy ilyen intézményt létesíteni, akkor meg vagyok győződve, nem csak elég ipari czélokra alkalmas műfát hozhatnánk piacra, hanem még sokat exportálhatnánk is. (Helyeslés.)

De e mellett fel óhajtanám hívni az erdőbirtokosok figyelmét még egy más körülményre is, t. i. arra, hogy azon hazai fanemeket, melyeket iparosaink rendkívül magas árakkal fizetnek, mint például a hársfát, mely a mostani rendszer mellett lassankint egészen kiszorul erdeinkből, mivel sok birtokos még most is gyomnak tekinti s a diófát és a nyirfát — melyet egyes iparágak nagyon keresnek és a tölgyfa árának kétszerezésével is megfizetnek — az erdő felujításánál ezentul ismét megérdemelt figyelemben részesítsék s azért, mert magukban állabokat nem alkotnak, ne mellőzzék úgy, mint mostanáig tették.

Hogy ezen eszméknek az érvényesítésére minő speczialis

intézkedések volnának teendők, annak fejtegetése ugy hiszem nem lehet ezen közgyűlésnek föladata. Elégnek tartom, ha a t. közgyűlés megjelöli az irányt s impulzust ad arra, hogy a kérdés felett szaklapunkban tovább folytatjuk az eszmecserét. Ezen az uton, meg vagyok győződve, elérhetjük azután az óhajtott czélt is. (Élénk helyeslés.)

Homann Bálint: Tisztelt közgyűlés! Nekem is az a meggyőződésem, hogy mindenek előtt a belföldi fák tenyésztésére kell figyelmet fordítanunk ott, a hol az éghajlati és talajviszonyok megfelelők.

Tehetünk kísérletet a külföldi fák meghonosításával is, de azt hiszem, hogy hazai fanemeink is elég munkát adhatnak, míg tenyésztésük tekintetében mindent megtehetünk, a mire érdemesek.

Sok fanemünk van még, a mely több figyelmet érdemelne, mint a minőben részesül s a mely bizonyára kárpótolná a fáradtságot. Például hozhatom fel a szelid gesztenyét, melynek elterjesztését mult évi közgyűlésünkön Luczenbacher Pál kitünő tagtársunk igen melegen ajánlotta volt. Ő már évek óta nagyban foglalkozik vele s mondhatom, kitünő sikerrel.

A mult évi közgyűlés után másoknál is pártolásra talált különben az eszme, ugy hogy a mult ősszel és az idei tavasszal több helyen tétettek ez ideig sikerültnek mondható kísérletek a gesztenye megtelepítésével.

Addig azonban, mig e fanem értékének megfelelő elterjedést nyer, még sokat kell fáradni, főleg miután nem csak megtelepítését, hanem nemesítését is feladataink közé számíthatjuk.

E tekintetben ismét emlékeztetnem kell a t. közgyűlést mult évi közgyűlésünkre, melyen szintén Luczenbacher ur azon nézetének adott kifejezést, hogy a magból kelt gesztenye nem fog jól értékesíthető gyümölcsöt teremni s ezért nemesi-

teni kell, mint más gyümölcsfákat. Ő különösen az oltást ajánlotta cser- és tölgyfába nemes galyakkal. Az eszme minden-
 esetre megérdemli a kísérletezést, mert magam is láttam idei
 oltást, mely 150 centimétert ért el mostanáig.

Én ezekben csupán azon teendőinket említettem meg,
 melyekkel már a múlt évi közgyűlés is foglalkozott. De azt
 hiszem, hogy már ezekkel is elég bizonyítékot hoztam fel
 azon nézetem igazolására, hogy első sorban hazai fanemeinkre
 kell figyelmet fordítanunk.

Dr. Dietz Sándor: Tisztelt közgyűlés! Engedjék meg,
 hogy én, mint a ki a vitát bevezettem, a kérdés tárgyalásának
 folyamán felmerült nézetekre reflectálhassak. (Halljuk!)

Mindenek előtt örömömnek adok kifejezést, hogy a szük-
 ségleten való segítség módját illetőleg a t. felszólalók legalább
 véleményemnek egyik részét helyeselték. Sajnálom azonban,
 hogy úgy a honi fajok javítását, mint a honosítást illetőleg
 eltérők nézeteink.

A honosítás szükségességét én oly általánosan elfogadott-
 nak gondoltam, hogy e részben feleslegesnek tartottam a
 bővebb indokolást.

Bevezető felszólalásomban mondottakhoz hiven most is
 elismerem, hogy nem oly felette sürgős teendő a honosítás,
 de azt hangsúlyozom most is, hogy a honosítás maga is s az
 azt megelőző kísérletezés még inkább hosszú időtartamot kíván.
 Már pedig épen a honosítás hosszadalmasságára felhozott példa,
 a Robinia, melynek meghonosítására harmadfél-száz esztendő
 volt szükséges, épen azt mutatja, hogy ha a szükségletnek
 honosítás által való fedezése nem is oly nagyon sürgős épen
 most, de oly hosszú idő múltán minden valószínűség szerint
 szükséges lesz, — az oly felette hosszú időtartamot kívánó
 munkához idején kell hozzá látnunk.

Erdeink fafajainak mostani tenyészviszonyai már most is sok panaszra adnak okot — mennyivel fognak még szaporodni ezen panaszok, különösen ha tekintetbe vesszük azt, hogy értékesebb fafajaink, például a tölgy is bizonyos mérvű degenerálódást mutatnak. Ne gondoljuk, hogy tölgyeseink pusztulása és elcsenevészesedésének oka egyedül a rossz erdőgazdasági viszonyokban rejlik, — okai ennek részben a változó vegetationalis és más viszonyok. Ezek előrehaladottab változásával biztosra vehető, hogy a csenevészesések is nagyobb mérvűek lesznek. Miért ne használnók fel tehát az addig kínálkozó időtartamot? s miért ne gondoskodjunk a beállandó szükségletről?

Ily értelemben tettem én meg indítványomat s bár elismertem s elismerem most is, hogy a kísérletek s a honosításhoz ember és pénz kell, mégis azok megindítása még sem fog sem nagy költséget, sem nagy apparatust igényelni.

Már felszólalásom folyamán is tettem egyes észrevételeket arra nézve, hogy miként lehetne lehető megtakarításokkal s kevés kiadással azokat keresztülvinni. Az e körüli teendőket csupán a társadalomra már csak azért sem merném bizni, mert sajnos, már eddig is nem csak laikusok, de félig-meddig szakemberek tollából is jelentek meg e tárgyú közlemények, a melyeknek egyes feltűnő tévedései az egész közlemény hitellességét kétségessé tették; e tekintetben most is szükségesnek tartom, legyen akár adatgyűjtés, akár a kísérletezés kivitele a feladat, hogy csak ismert, kiváló szakemberek bizhatók meg e kérdések körüli teendőkkel.

Gyűjtsék azok össze az adatokat, tegyenek azok javaslatokat a további teendők iránt, nehogy a későbbi kor, melyben a szükség már evivens lesz, azzal vádolhasson bennünket, hogy sem a napi kérdésekkel, sem pedig a jövő szükségleteivel nem foglalkoztunk. (Élénk helyeslés.)

Elnök: Ha más nincs, a ki a kérdéshez hozzá szólni kívánna, bezárom a vitát. Azt hiszem, a tisztelt közgyűlés is csatlakozik azon elismeréshez, melynek kifejezést adni kívánok azok irányában, kik e tárggyal olyan behatóan foglalkoztak. Sok fontos kérdést vetettek föl, melyeket itt röviden úgy hiszem nem is lehetne eldönteni; de azért nagy szolgálatot tettek az ügynek már az által is, hogy megindítottak egy olyan eszmecserét, mely másutt remélhetőleg tovább fog folytatni. (Helyeslés.)

Ebből a szempontból legczélszerűbbnek tartanám, ha úgy a bevezető előadások, mint az azok alapján kifejtett eszmecsere híven visszaadtnék az „Erdészeti Lapok“-ban és ezáltal az érdeklődés a felvetett fontos kérdések iránt még inkább fokozatnék. (Helyeslés.)

Ha hozzá méltóztatnak járulni ezen nézetemhez, kimondom határozatképen, hogy a kérdés felett lefolyt eszmecsere egész terjedelmében közölni fog szaklapunkban. (Helyeslés.)

A tárgysorozat következő pontja szerint a jövő évi közgyűlés helyének megválasztására nézve kellene esetleg tájékoztatást nyújtani a választmánynak.

Nem tudom, méltóztatnak-e ez iránt valami javaslatot tenni? Ha nem, akkor a választmányt hatalmazhatnánk fel arra, hogy a jövő közgyűlés helye iránt magát tájékozva, azt maga határozza meg. (Helyeslés.)

Tehát az igazgató választmány bizatik meg azzal, hogy a legközelebbi közgyűlés helyét belátása szerint kitűzze.

Következik a napirend 8-ik pontja: Indítványok a jövő évi közgyűlés tanácskozási tárgyaira nézve.

Miután ily indítványt senki sem kíván tenni, az esetleg tárgyalandó kérdések kitűzésével is az igazgató választmány bizatik meg.

Tárgysorozatunk utolsó pontjánál végül azon indítványokat

kellene meghallatnunk, melyek esetleg az egyesület céljainak előmozdítására általában tételnek. Minthogy azonban ilyen indítvány azon kívül, melyet Luczenbacher Pál t. tagtársunk már előterjesztett, be nem jelentetett, ezt a pontot is kimerítettnek tekinthetjük és áttérhetünk a számadások megvizsgálására és a költségvetés előterjesztésére kiküldött bizottság jelentésére, mely időközben elkészült.

Belházy Emil bizottsági elnök, a következő jelentést terjeszti elő :

Tisztelt közgyűlés! Nagybecsü megbízásukhoz képest megvizsgálván az egyesület mult évi számadásait és jövő évi költségvetését, van szerencsénk ebbeli eljárásunk eredményéről a következőket jelenteni.

A megvizsgált pénztári naplóból és az azzal összehasonlított rovatkönyvből és alrovatkönyvekből kivehető, hogy az egyesület pénztárának 1884. évi összes bevétele 31.973 frt 81 kr,
1884. „ „ kiadása 31.776 „ 09 „

s ennél fogva a folyó évre átjött pénztári maradvány 197 frt 72 kr volt.

A kiadási főösszegben azonban 14.986 „ 90 kr-nyi oly összegek foglaltatnak, melyek az alapítványi tőkevagyonhoz csatoltattak; ezek tehát a kimutatott pénztári maradvánnyal együtt az 1884. évi készpénzfelesleget képezik, mely e szerint 15.184 frt 62 krt tesz.

Az alapítványi pénztár forgalma a következő volt : 1883. év végével maradt összesen . . . 178.210 „ 60 „

Bevétel:

a) részint a kézi pénztártól átvett, részint a kisorsolt értékpapírok beváltásából bejött készpénzösszegek 18.186 frt 70 kr.

b) Az alapító tagok által magánkötvényekben tett új alapítványok 4.350 „ — „

c) Megvásárolt értékpapírok 15.000 „ — „

Összesen . 37.536 frt 70 kr.

Összes bevétel . 215.747 frt 30 kr.

Kiadás:

a) Értékpapírok vásárlására kiadatott készpénzben . 14.635 frt 67 kr.

b) Az alapító tagok magánkötvényeiből befizetés folytán törlesztetett 2.147 „ 90 „

c) Értékpapírokból kisorsolás folytán beváltatott 3.400 „ — „

Összes kiadás . 20.183 frt 57 kr.

Marad 1884. év végével . 195.563 frt 73 kr.

Ezen maradvány a következő értékekben létezett:

I. Készpénzkészlet	3.860 frt 50 kr.
II. Az alapító tagoknak magánkötvényeiben .	77.103 „ 23 „
III. 4 ⁰ / ₁₀ -os magyar aranyjárdék - kötvényekben	16.000 „ — „
IV. 5 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ -os magyar földhitelintézeti záloglevelekben	6.000 „ — „
V. 5 ⁰ / ₁₀ -os magyar földhitelintézeti záloglevelekben	52.800 „ — „
VI. 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ -os magyar földhitelintézeti záloglevelekben	32.500 „ — „
VII. Szőlődézmaváltsági kötvényekben	6.700 „ — „
VIII. Államsorsjegyekben	600 „ — „
Összesen .	195.563 frt 73 kr.

Ezen összegből esik:

Az általános alapítványi tőkére	162.146 frt 14 kr.
Deák Ferencz alapítványra	10.000 „ — „
Magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek segély-alapjára	15.483 „ 62 „
Wagner Károly alapítványra	7.245 „ 97 „
A székesfehérvári ismeretlen által tett, még meg nem határozott célú alapítványra	688 „ — „
Összesen .	195.563 frt 73 kr.

Hogy a fent III—VIII. számok alatt kimutatott értékpapírok az 1884. év végével tényleg az egyesület tulajdonában, és pedig a magyar földhitelintézetnél gyümölcsözőleg elhelyezve voltak, arról a nevezett intézet által 1885. évi januárhó 30-án 1684. szám alatt kelt s nekünk eredetiben bemutatott igazolványból meggyőződünk, megjegyezvén, hogy ugyanazon számú értesítvény szerint azonkívül 1000 frt tőke a nevezett intézetnél készpénzben maradt.

A letéti napló szerint 1884. év végével összesen 4010 frt volt letétben.

Fentebbiek alapján összehasonlítva az egyesület itt kitüntetett vagyoni állapotát, a mult évi vizsgálat alkalmával talált s illetőleg az 1883. év végével létezett vagyónállappal, a következő örvendetes vagyonszaporodást jelenthetjük.

A mult évi vizsgálat szerint volt a tőke-
 vagyon 1883. év végével 178.210 frt 60 kr,
 a jelenlegi vizsgálat szerint pedig 1884. év végével . 195.563 „ 73 „
 Ennélfogva teszen az 1884. évi szaporodás . . . 17.353 frt 13 krt.

Egyesületünknek a fentismertetett végeredményeket kitüntető számadásait ugy az előírás, mint a lerovás tekintetében s illetve ugy a bevételek, mint a kiadásokra nézve helyesnek találván, kérjük a tisztelt közgyűlést, hogy a számadó részére a felmentvényt megadni méltóztassék.

Egyuttal van szerencsénk jelenteni, hogy az 1886. évre tervezett költségvetést, melyben az összes bevételek . . . 23.700 frtra, a kiadások pedig 16.298 „
 lettek előirányozva, tételenként megvizsgáltuk, azt azon körülmény-nyel szemben, hogy az 1886. évben az egyesület háza már fel lesz építve, s hogy ehez képest ugy a bevételekben, mint a kiadásokban is egyes tételeknek megváltoztatása és uj tételeknek felvétele vált szükségessé; ugy a bevételi, mint a kiadási rovatokra nézve helyesnek találtuk, s a tisztelt közgyűlésnek részünkről is elfogadásra ajánljuk. — Budapest, 1885. évi szeptemberhó 27-én.

Belházy Emil,
 bizotts. elnök.

Roxer Vilmos,
 bizotts. tag.

Blaschek Ede,
 bizotts. tag.

Elnök: Ha senkinek sincs észrevétele, kimondom határozatilag, hogy a közgyűlés az 1884. évi számadásokra nézve az igazgató választmányának s illetőleg a pénztári számadónak a fölmentvényt megadja. (Helyeslés.)

A mi a bizottság által elfogadásra ajánlt jövő évi költségvetést illeti, erre nézve megjegyzem, hogy az az eddigi gyakorlat szerint tételről-tételre fel szokott olvastatni.

Horváth Sándor titkár olvassa a költségvetést, melyet a közgyűlés változatlanul elfogad.

Elnök: Ezzel a mai nap tárgysorozata teljesen ki lévén meritve, az ülést ezennel bezárom.

Második ülés Budapest főváros erdejében. (A pozsonyi hegy alatt
1885. szeptember 28-án.)

Elnök: A közgyűlést megállapodásunkhoz képest itt fogjuk folytatni. Méltóztassanak meghallgatni Havas Sándor ő méltóságának előadását Budapest főváros erdőgazdasági viszonyairól.

Havas Sándor hosszabb értekezést tart, mely az „Erdészeti Lapok“ ezen füzetének elején egész terjedelmében olvasható.

Elnök: Bár e nagy figyelemmel meghallgatott ismertetés azon részeihez, melyek az általunk eddig látottakra vonatkoznak, valószínűen már most is többen hozzászólani kívánnának, mégis azt hiszem, legcélszerűbb lesz, ha előbb megtekintjük a befásított kopárokat is és azután folytatjuk a látottak és hallottak felett az eszmecserét. (Helyeslés.)

A tanácskozást tehát egyelőre felfüggesztem.

(A szemle befejezése után.)

Elnök: A Jánoshegy alatt azt határoztuk, hogy szemlénk befejezése után itt folytatjuk eszmecserénket azon értekezés alapján, melyet Havas Sándor ő méltósága volt szives a fővárosi erdőkről velünk közölni. Felkérem tehát azokat, kik ezen értekezéshez hozzá szólni; vagy az utközben tapasztaltakra megjegyzést tenni kívánnak, sziveskedjenek észrevételeiket előadni.

Bothó Imre: Mint már Havas ő méltóságának a pozsonyi hegyen előadott ismertetése után közvetlenül is jeleztem, nekem csupán az alkalmazott felújítási módra van észrevételem.

Én megvallom, nem látom egészen indokolva az itt követett erdősítési módot és sokkal célszerűbbnek tartanám, ha a főváros is azt az eljárást követné, mely ma már ország-szerte érvényre kezd jutni. Az olyan viszonyok között, mint a milyenek itt fennállanak, sokkal célszerűbb meggyőződés

szerint, ha a felujítás kinyult idős csemeték elültetése helyett, előzetes vetés útján történik a még fennálló fák védelme alatt. Mert téves az az állítás — a melyet utközben is hallottam említeni, — hogy a kikelő csemetéknek árt az árnyék. Én részemről legalább nem ismerek oly fanemet, melynek csemetéi 2—3 évig el ne tűrnék, sőt meg nem kívánnák az idősebb fák mérsékelt beárnyalását.

A mi pedig azt a szintén hangoztatott aggodalmat illeti, hogy a fák letarolása alkalmával a fiatal csemeték sokat szenvedhetnek, meg kell jegyeznem, hogy ez a félelem az általam ajánlott felujítási móddal szemben nem lehet alapos, mert ezen erdősitési módnál sokkal sűrűbben fognak állani a csemeték, hogysen egy résznek a megsérülése folytán számbavehető hézagok keletkezhetnének az új erdőben.

A mint utközben kivettem, a főváros erdejében nem nagyon biznak a tölgy sarjadzási képességében s ez helyes is, de megjegyzem, hogy ha a cél új egyedek nevelése, annál inkább helyén van az, a mit én kívánatosnak jeleztem, mert az általam ajánlott eljárással nem csak új egyedeket lehet nevelni, hanem egyszersmind oly fanemeket is lehet választani minden hely számára, a minőt egyáltalában a helyi viszonyok igényelnek.

Egyebekre nézve azok közül, a miket utközben láttunk, nekem nincs észrevételem, egészben véve pedig kötelességemnek tartom a legmelegebb elismerésemet fejezni ki azon lelkes ügybuzgalom felett, melyet egész utunkban léptenyomon tapasztalni alkalmunk volt. (Helyeslés.)

Havas Sándor: Méltóztassanak megengedni, hogy igazolásképen néhány szóval válaszolhassak a hallottakra. (Halljuk!)

Nagy köszönettel tartozunk a hallott megjegyzésekért és fel is kérjük a t. közgyűlés minden tagját, hogy észrevételeiket a látottak és tapasztaltak fölött és a befásításra vonat-

közölg a lehető legrészletesebben előadni kegyeskedjenek. Mert mi hálával és köszönettel fogadunk minden tanácsot, melyet az ország minden részéből ide sereglett szakfériaktól nyerhetünk. De a most hallottakra legyen szabad igazolásul kettőt megjegyezmem. (Halljuk!)

Én azt gondolom, hogy a tisztelt előttem szóló a felujítás alatt álló területekre és nem a kopár területekre vonatkoztatta megjegyzéseit, kifogásolván eljárásunkban azt, hogy e célra különböző fanemekből idősebb csemetéket használunk.

Erre én — a nélkül, hogy a mondottak helyességét általánosságban kétségbe vonni akarnám — egyszerűen azt jegyzem meg, méltóztassanak tekintetbe venni, hogy nekünk már négy éve nem volt makkunk; míg más fanemeknek minők az Acer platanoides, pseudoplatanus, a kőris, mindkét Fraxinus, a szil nemek bőviben vagyunk.

Másodszor méltóztassanak figyelembe venni, hogy ily városi erdőknél a legfőbb cél az, hogy minél előbb nagyra nőtt fát lássunk. Ennek a célnak vélünk mi megfelelni az által, hogy 5—6 esztendő csemetéket ültetünk el, ápolunk és kapálunk. Mert ezek a csemeték, ha felnőnek, a leg-rövidebb idő alatt elérjük azt, a mit tőlünk várnak. Ha jön egy jó makkesztendő, akkor kapa után is fogunk makkot vetni mindenüvé, a hova csak lehet; mert ha méltóztatnak visszaemlékezni, előadásomban is hangsúlyoztam azt, hogy gondoskodtam róla, mikép az erdők disze, a tölgy ne pusztuljon erdeinkben, hanem minél kiterjedtebb ápolásban részesüljön. (Éljenzés.)

Balázs Pál: Tisztelt közgyűlés! Havas ő méltóságának előadásából részemről örömmel értesültem arról, hogy az erdőgazdaság terén a főváros nem csupán financialis szempontból kíván kiindulni, hanem inkább azt a célt tartja szem előtt, hogy parkszerű erdőket neveljen, melyek a főváros közönsé-

gének üdülésére szolgálhassanak. Én e szempontból helyeslem az eddig tett intézkedéseket s helyeslem az üzemtervet is, melyet főbb vonásaiban ő méltósága velünk megismertetni szives volt.

Azonban az üzemterv, mint tudjuk, csak a gazdálkodás keretét állapítja meg s ezen belül legfeljebb arra szorítkozik, hogy a főbb kérdésekben megadja az utasítást a birtokosnak a kivitelre nézve is. A részletekre azonban nem terjedhet ki.

Itt a szakemberre hagyja az eszközök és módok megválasztását. Ebből a szempontból kiindulva — bár, mint mondtam, a gazdálkodás irányával egyetértek — egy körülményre magam is fel szeretném hívni a főváros figyelmét, arra t. i. hogy a bükkfa nevelése helyett nemesebb fánemeket méltóztassanak a tölgy közé elegyíteni. És itt főleg azokat a fánemeket vagyok bátor ajánlani, melyek a főváros erdeiben most is előfordulnak, az Acereket a körist, a fenyvesekből a fekete és erdei fenyőt, melyek közül az első a déli sekélyebb talaju oldalokon, az utóbbi a védettebb oldalokon lenne helyén.

Továbbá bátor vagyok figyelmükbe ajánlani a diót, mely szintén szerény igényű, és a szelid gesztenyét, melyek elegyítve tölgygyel, mindenesetre oly állabokat fognak létrehozni, melyek a fővárosi közönség igényeinek teljesen meg fognak felelni. (Helyeslés.)

Havas Sándor: Engedjék meg, hogy még egyszer felszólaljak. Örömmel jegyzem meg az előttem szólott t. tagtárs ur szavaira, hogy azt, a mit ő kíván, már is teljesítettük. Nagyon sajnálom, hogy az idő oly rövid volt, hogy a pesti befásításokat nem tudtuk bemutatni. Ott tényleg már történtek ily vegyítések Fux Emil főkertész ur ajánlatára. Sok ezerre megy azon csemeték száma, melyeket a fekete Juglans, a Juglans regia, americana, catalpa, s a fenyők közül a Pinus austriacából és sylvestrisből birunk. Minden évben hozatunk

egy pár mázsányi fenyőmagot — be kell vallanom — eddig Wiener-Neustadtból, mivel azt tapasztaltuk, hogy ott jó, csirázóképes magot lehet kapni. Jövőre, miután értesültem, hogy most már hazánkban is lehet elég és jó készletet kapni, itthonról fogjuk fedezni szükségletünket.

Az *Ecce Homo* nevű városmajori faiskolából sok százezer *Pinus austriacat* és *sylvestrist* ültetünk ki évenként. Ez utóbbi azért vált be itt-ott jobban, mert sokkal könnyebben fogamzik meg.

S ha több nem történt, annak az az oka, mert az uraknak alig van fogalmuk arról, hogy mily silány terület ez a mienk. A legnagyobb megerőltetés szükséges hozzá, míg ezt befásítani lehet. Azért ültetünk körissel *Acert*, *Platant* korai juharral; ezek megfogják a talajt. Tapasztaltam, hogy az *Acer campestre* a legkopárabb helyeken is jól diszlik; a jobb pontokon közbe elegyítünk, a hol lehet, tölgyet, *Pinus austriacat*, a rozabb helyeken *sylvestrist*.

Hoffmann Sándor: Én csak az annyi oldalról megtámadott bükk védelmére szeretnék néhány szót szólani. (Halljuk!)

Nagyon jól tudjuk, hogy mi erdészek is élvezettel sétálunk bükkerdőben s ha sok helyen mégis kiszorítani akarjuk erdeinkből, annak az az oka, mert messze vidékre nem tudjuk értékesíteni. Itt azonban ez a szempont nem jöhet tekintetbe, s ezért nem is gondolhatom, hogy Balázs barátom úgy értette volna a bükknek kiszorítását, hogy a főváros még onnan is eltávolítsa, a hol megvan és a hová való. Ő is bizonyára csak azt akarta kifejezni felszólalásával, hogy a bükknek mesterséges ültetését általában nem ajánlja.

Balázs: (közbeszól) Így értettem!

Hoffmann Sándor: Véleményét így én is osztom, de szükségesnek tartottam felszólalni, nehogy az ő megjegyzései félreértésekre adjanak alkalmat. Ott, a hol helyén van, nem

csak megengedhető, de kívánatos is, hogy — akár H a v a s ő méltósága, akár más álljon az ügyek élén — a főváros a bükköt gondozza, mivelje.

Az északi, vagy nyugoti oldalokon, a hol most is előfordul s a hol a fokozatos felujítás természetes uton a legkönnyebben eszközölhető, mindenesetre jövőre is fenn kell tartani, mert ha a főczél az, hogy szép, árnyékos erdőt birjunk a főváros területén, akkor a bükköt mindnyájunknak szeretnünk kell. Hogyis ne szeretnők, mikor már májusban látjuk szép zöld lombját s egész nyáron át élvezhetjük hús árnyékát. (Helyeslés.)

Elnök: Ha senki sem kíván többé e kérdéshez szólni, bezárom a vitát, meg lévén győződve, hogy a közgyűlés óhaját fejezem ki, midőn kimondom, hogy ugy H a v a s Sándor ő méltóságának az az értekezése, melylyel a Jánoshegy alatt a főváros erdőgazdasági viszonyairól tájékoztatást nyújtani szives volt, valamint az ennek alapján kifejlődött eszmecsere is az „Erdészeti Lapok“ hasábjain közzölni fog. (Helyeslés.)

Most még a titkár urnak van egy rövid bejelenteni valója.

H o r v á t h Sándor titkár: Van szerencsém a tisztelt közgyűlésnek bejelenteni, hogy Lehoczky Aladár erdőgyakornok ur 160 frt alapítvánnyal alapító tagként kíván egyesületünkbe felvétetni. M j a z o v s z k y Károly tisztelt tagtársunk ajánlatára kérem őt felvenni. (Éljen!)

Elnök: A közgyűlés határozataként kijelenthetem, hogy az ajánlott új alapító tag felvétetik. (Helyeslés.)

Hátra van még, hogy a jegyzőkönyv hitelesítése iránt intézkedjünk, mely tiszt teljesítésére H a v a s Sándor ő méltóságát és R ó t h Ignác kir. tanácsos urat kérem fel.

Ezzel t. közgyűlés, napirendünk hivatalos részét kimerítettük s így még csak az van hátra, hogy egyesületünk nevében

Budapest főváros iránt köszönetünket fejezzük ki szivességeért.
(Éljenzés.)

Ezzel 1885. évi rendes közgyűlésünket bezárom azzal a reménnyel, hogy jövő évi közgyűlésünkön ép ily szép, sőt még nagyobb számmal leszünk együtt. (Élénk felkiáltások: Éljen az elnök!) — K. m. f.

Hitelesítésül:

Havas Sándor.

Róth Ignác.

Tisza Lajos,
elnök.

Horváth Sándor,
titkár.

(Az Országos Erdészeti Egyesület 1885. évi október 23-án tartott rendes választmányi ülésének jegyzőkönyve.)

II.

Jelen voltak: Elnök: Bedő Albert első alelnök; Balás Vincze, Fekete Lajos, Ghyczy Emil, Havas József, Hoffmann Sándor, Illés Nándor, Kallina Károly, Rónai Antal választmányi tagok, és Horváth Sándor titkár.

Elnök az ülést megnyitván, a titkár jelenti, hogy Luczenbacher Pál, Szabó Adolf és Eleőd Jósa akadályozva voltak a mai ülésen való megjelenésben.

I. A titkár a pénztár állásáról a következő jelentést terjeszti elő:

Az egyesület összes bevétele folyó évi január hó első napjától a mai napig	32.683	frt	76	kr,
kiadása ugyanezen idő alatt	31.215	„	76	krt
tesz ki; jelenlegi pénztári készlete tehát	1.468	frt	—	kr.

A 32.683 frt 76 kr összes bevételből 197 frt 76 kr múlt évi pénztári maradékot képez, 2.050 frt ujonnan tett készpénz-alapítvány fejében, 12.153 frt 98 kr régi alapítvány törlesztésére, 759 frt 19 kr a Wagner Károly alapítványra,

615 frt a magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek segélyalapjára s végül 1.710 frt a házépítés alapjára folyt be. A rendes bevételekre tehát az itt felsorolt összegek levonása után 15.197 frt 87 kr esik.

A 31.215 forint 76 krajczárral kimutatott kiadások közül 12.852 frt 48 kr a rendes alapítványi tőkéhez, 759 frt 19 kr a Wagner-alapítványhoz, 605 forint a magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek segélyalapjához csatoltatott; ezenkívül 1.710 frt véglegesen, 9.899 frt 36 kr pedig egyelőre kölcsönképen a házépítés céljára adatott át, minélfogva a f. évi rendes kiadások a mai napig összesen 5.389 frt 73 krt tesznek ki.

A kézi pénztár 1.468 forint pénzkészletén kívül a kézi pénztár kincsiókjában van elhelyezve még a letéti számadás szerint egy 1.100 frtról, egy 550 frtről, egy 1.000 frtről és egy 1.360 forintról szóló takarékpénztári könyvecske is, melyekkel a Deák Ferencz-alapítvány 1882., 1883. és 1884. évi ki nem adott pályadíjai és a műszótári költségekre félretett összegek vannak gyümölcsözőleg elhelyezve.

II. Azon alkalomból, hogy Tisza Kálmán miniszterelnök ő nagyméltósága 10 éves kormányelnöki működése évfordulójának megünneplésére minden nagyobb testület részéről készülődések történnek, egyhangulag elhatározza a választmány, hogy az Országos Erdészeti Egyesület nevében üdvözlő feliratot intéz az ünnepelthez, s egyszersmind hódoló tiszteletének és őszinte szerencsekívánatainak tolmácsolására f. évi november hó 29-én az elnökség vezetése alatt tisztelgő küldöttséget meneszt, melynek tagjaiul Belházy Emil, Bikkal Nándor, Eleőd Jósa, Garlathy Kálmán, Ghyczy Emil, Hoffmann Sándor, Illés Nándor, Nemeskéri Kiss Pál, Luczenbacher Pál, Rónai Antal, Scholcz Rezső, Sóltz Gyul, Havas József választmányi tagok és Horváth Sándor titkár kéretnek fel oly kijelentéssel, hogy a választmány

örömmel fogadja, ha a választmány és az egyesület többi tagjai közül is minél többen csatlakoznak a küldöttséghez.

III. Uj tagul felvétetik Kremnitzky Aladár m. kir. erdőgyakornok 160 frt alapítvánnyal kötelezvényben; ajánlja a titkár.

A régi tagok közül a rima-murány-salgó-tarjáni vasmű-részvénytársaság 100 frtos alapítványát készpénzben 150 frtra egészíti ki, befizetvén egyidejüleg régi 100 frtos alapítványát is.

IV. A titkár jelenti, hogy a folyó évi közgyűlés határozatából már szétküldettek a megkeresések az erdészeti kiállítás azon tárgyainak átengedése iránt, melyek az egyesület által tervezett muzeum számára szükségeltetnek. Kéri tehát az igazgató-választmányt, hogy azon esetre, ha e megkeresésekre a kiállítók részéről kedvező válasz érkezik, a tárgyak kiválasztására egy bizottságot kiküldeni, s egyszersmind a titkárságot felhatalmazni sziveskedjék, hogy azok elhelyezésére addig, míg az egyesületi ház elkészül, egy megfelelő helyiséget bérelhessen, megjegyezvén, hogy a bérösszeg azon alapból lesz fedezhető, melyet a folyó évi közgyűlés egyes tárgyak beszerzésére már megszavazott.

Az igazgató-választmány a javasolt bizottságba Ghyczy Emil és Illés Nándor választmányi tagokat s a titkárt küldi ki, megadván egyidejüleg a helyiségbérlésre is a felhatalmazást.

V. Az építési bizottság részéről bejelentetik, hogy az egyesületi ház építése már annyira előhaladt, hogy a közelebbi napokban a koszoru-ünnepély is megtörténhetik.

A mi a költségeket illeti, eddig kiadatott az építkezésre összesen 48.446 frt 13 kr, s erre fedezetül felhasználtatott 6.000 forint névértékű $5\frac{1}{2}\%$ -os záloglevél, 6.200 frt n. é. szállódézsma-váltásági kötvény, 5.200 frt 5% -os záloglevél és 30.986 frt 23 kr készpénz, mely utóbbiból 9.899 frt 36 kr a kézi pénztár feleslegéből vétetett kölcsön.

A választmány tudomásul véve a bejelentetteket, felhatalmazza az elnökséget, hogy a koszoru-ünnepély alkalmával az építés vezetősége által javaslatba hozandó szokásos jutalmakat kiutalványozhassa.

VI. A titkár jelenti, hogy Brosz Alajos alapító tag azon 5 bányarészt, melyet az egyesületnek felajánlott volt, melyet azonban az egyesület véglegesen még el nem fogadott, időközben saját részeivel együtt eladta s azok ára fejében 200 frtot szolgáltatott be az egyesület pénztárába. A választmány Brosz hazafias adományát köszönettel fogadja, utasítván a titkári hivatalt, hogy ezen összeget Brosz Alajos által tett új alapítványképen számolja el.

VII. Tudomásul vétetik, hogy a megelőző választmányi ülés óta a következő rendkívüli befizetések történtek:

új alapítványképen befizettek: Márton Sándor városi erdőgyakornok 150 frtot, a rima-murány-salgó-tarjáni vasmű-részvénytársulat régi alapítványa kiegészítéséül 50 frtot;

b) kötelezvényben tett régi alapítványaik törlesztésére fizettek: Imre Dénes 20 frtot; Jóász Alajos 160 forintot; Adriányi Arnold 20 frtot; Ágotha Alajos 10 frtot; a rima-murány-salgó-tarjáni vasmű-részvénytársulat 100 frtot; Lánecz Gyula 40 frtot; özv. Feueregger Imréné 160 frtot; gróf Zelénsky Róbert 200 frtot;

c) a magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek segélyalapjára adományozott: Tavasi Gyula 10 frtot.

VIII. A jegyzőkönyv hitelesítésére Ghyczy Emil és Fekete Lajos választmányi tagok kéretnek fel. — K. m. f.

Hitelesítésül:

Fekete Lajos,

választm. tag.

Ghyczy Emil,

választm. tag.

Bedő Albert,

alelnök.

Horváth Sándor,

titkár.